

TAMME

LEHT

INTERVJUU

LEINO ALGMAAGA

MÕTTEID

SALLIVUS-

KOOLITUSELT

HOROSKOOP

**ÕPILASTE JA ÕPETAJATE
JÕULUMÄLESTUSED**

ÕPILASED TÖÖL

LOTTEMAAL

JUUBELIPEO

REPORTAAŽ

**Detsember
2024**

Toimetuse koosseis

Matvei Balõtshev

peatoimetaja

Agnes Kuura

peatoimetaja

Keiri Rebane

peatoimetaja

Mileen Reiljan

peatoimetaja

Anu Rõigas

peatoimetaja

Anni Ambos

peatoimetaja

Eleonor Laas

peatoimetaja

Laura Liisa Viitkar

peatoimetaja

Pärt Luukas Leinart

peatoimetaja

Rami Vaher

küljendaja

ja peatoimetaja

Helle-Mari Märtson

assistent

Foto: Liis Markvardt

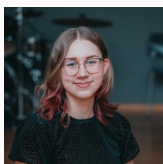
Juhtkiri

Kallis tammekas!

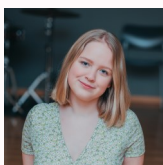
Aasta hakkab lõppema, jõulud on ukse ees. Enne veel, kui kaua oodatud vaheajale saame minna, pakume teile lugemiseks Tamme Lehe uue numbri. Siit saad lugeda, kui tegusad ja mitmekülgsed on meie õpilased, olgu selleks siis vaimse tervise konverentsil osalemine, vabatahtliku töö Tartu 2024 juures, palgatöö Lottemaal või töövarjupäev Äripäeva peatoimetaja juures. Vaatame veel korra tagasi uhketele juubelipidustustele õpilaste silme läbi ja saame tuttavaks õpetaja Leinoga. Siis on hea aeg kõrvitsapannkoogid valmis küpsutada ja nautida Anni toredat lugu Surmast, kellel on ka omad mured. Soovime teile toimetuse poolt mõnusat jõuluaega ja kohtumiseni juba uuel aastal uute põnevate lugudega!

Suvaline Õpilane Toimetusest

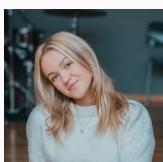
Toimetuse jõulukuised soovitused

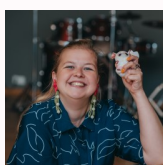
Anni - Detsembris soovitan ikka vaadata "Üksinda kodus" filme, sest on vähe asju, mis on jõuluajal ikoonilisemad kui Kevin ja tema igavene jant varastega. Filmid loovad jõuludeks õige meeleolu ning vaadates saab imestada, kuidas aastaid tagasi sai 19.83\$ eest terve kärutäie vajalikku kaupa.

Agnes - Viimasel ajal on hinge pugunud bändid Arg Part ja Lonitseera ning uut head eesti muusikat tuleb aina rohkem juurde. Näiteks andis sām hiljuti välja oma uue albumi "Südamelt ära" ja uus artist Erik Er avaldas oma esimese laulu "Kui kaua veel".

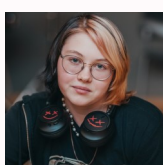
Keiri - 1.detsembril avati Tartu kesklinnas jõuluturg. Raekoja platsil on kolm jõuluhõnguga kohvikut, kus saab soetada maitsvaid küpsetisi, kuumasid jooke ning palju muud. Peagi külmemate ilmade ajal avatakse seal ka uisuväljak, kuhu saab oma lähedaste inimestega uisutama minna. Platsil on ka teisi tegevusi ning võimas kuusk raeplatsi keskel. Kui sul pole veel jõulutunnet vähese lume tõttu tekkinud, siis soovitan minna jõuluturule.

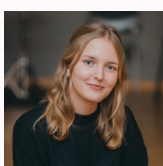
Helle-Mari - Sel kuul soovitan kahte asja. Esimene on soe soovitus tutvuda sellise ägeda mänguga nagu geopeitus. See on looduses GPS-i abil mängitav aardeotsimise mäng, mis mind on aastate jooksul viinud nii puu otsa, imelistele matkaradadele, aga ka kahtlastesse alleedesse ja majade katustele. Viimase aja eriti vinge elamus oli mul Tartu ligidal Kambjas, kus Kopsumäe matkarajale on tavainimeste silmale märkamatu tehtud kvaliteetne aarde-sari ka geopeituritele. Teine soovitus on islandlaste lahe komme üle võtta: Islandil on rahvuslik traditsioon peale jõulusööminguid teha pere ja lähedastega koos raamatute lugemise päev. Ja muidugi on parim kink raamat. Näiteks Louise Penny krimkad sobivad kingikotti nagu valatult.

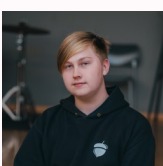
Anu - Minul on juba mitu aastat komme teha emaga jõulufilmimaratone, meil on need leebemad kui päris filmimaratoni: *allnighter*'eid päris ei tee. Kui satun maale koju, siis vee-damegi suurema osa õhtupoolikutest jõluseid filme vaadates. See on armas ja lihtne viis veeta emaga rohkem aega. Lemmikud on siia maani olnud "Love actually", "Best. Christmas. Ever!" ja "Elf".

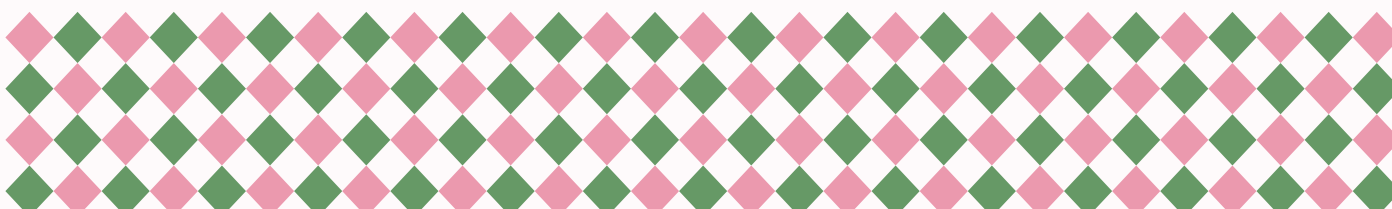
Rami - Soovitan Instagramis üles otsida @birdinred.jwlry, kust saab tellida Tartus tehtud käsitööeheteid. Mul on endal ka ühed tema kõrvarõngad ja need on tõesti ostmist väärt, eriti kingihooajal :)

Eleonor - Teeme nii, et leiame kõik sellel jõulul aega vanavanematega koos olemiseks, mitte lihtsalt külastamiseks, vaid oleme päriselt koos nendega. Kaunistame ehk mõne piparkoogi, vaatame vanu albumeid või musitseerime koos. Oleks tore, kui vanavanemate klas-sikaline lause "noortel on nii kiire" ei kõlaks tänavustel jõuludel nii paljude vanaemade suust. Leiame aega ja oleme koos!

Pärt - Üks asi, mida sel kuul soovitada, oleks ettevaatlikkus tee peal kõndides. Jää ei anna armu, eriti kui libised kõvast asfaldist tee peal. Kui sa aga peaksid väga õnnetult kukkuma, siis looda, et sa oled endaga kaasa võtnud kõrvaklapid ja telefonilaadija (+ akupank, kui on), sest EMOs ootamine ei ole just eriti pühademeeleoluline. Küll aga võib juhtuda imesid nagu minul-gi, mil keset talvist veebruari ühel väga libedal päeval EMOsse jõudes polnud ühtki järjekor-da. Vot see on (hiline) jõuluime! Ah ja, kallid lugeja, soovin sulle loomulikult ka häid pühi!

Intervjuu Leino Algmaaga

Mileen Reiljan

Leino Algmaa on meie kooli 34-aastane bioloogiaõpetaja, kes töötab õpetajana alles teist aastat. Paljudele ta veel tuttav ei ole, nii et see intervjuu annab võimaluse temaga tutvuda.

“**Mind on hammustanud nahkhiir kaks korda kahe suve jooksul.**”

Kuidas jõudsite selleni, et hakkasite bioloogiat õppima ja sealt edasi hakkasite õpetajaks?

Valik õppida bioloogiat võttis mitu-mitu aastat. Kui minna täiesti algusesse, siis bioloogia õppimisest on mul tegelikult möödas juba 10 aastat. Minu jaoks on bioloogiaõpetaja amet tulevikku investeerimise plaan, seda just mõeldes Eesti pensionipoliitika peale. Kui ma õigesti mäletan, siis hetkeseisu järgi saan ma pensionile, kui ma olen 68 ja poole aastane. Aga on oht, et see vanus nihkub veelgi. Nii et õpetajaks olemine ongi kaval strateegia teha tööna midagi, mis mulle sisult ja olemuselt päriselt meeldib, millega ma saaks ka veel kõrges eas tegeleda ja mis on ka teistele kasulik, kuid peale strateegia meeldib õpetajaamet mulle väga.

Kas jätkaksite seega õpetajana ka edaspidi?

Õpetajana kindlasti jätkaksin ka edaspidi. See ei ole asi, mida ma tahaksin tegemata jätta. Ma pole kindel, kas ma praegu muudaksingi seda muustrit, et olen poole kohaga õpetaja. Praegu seda teist aastat katsetades on see olnud väga mõistlik. See annab mulle võimaluse ühendada nii vaimset kui ka füüsilist tööd. See on minu jaoks selline parras tasakaal.

Algselt pidite olema meie koolis asendusõpetaja vaid 2023/24 õppeaastal, aga sellel aastal tuli teie õpilastele üllatuseks see, kui taaskord nägid teie nime oma tunniplaanis. Miks otsustasite tagasi tulla ja miks just Tartu Tamme Gümnaasiumisse?

Alustan algusest. Mind kutsuti tagasi, kuna õpetaja Tokko on taaskord Narvas. Kool leidis, et on kõige mõistlikum jätkata asendusõpetajaga, kes on siin varem ka juba tegutsenud, kuna see

tekitaks kõige vähem nii administratiivseid sekeldusi kui ka vähem segadust õpilastele. Õpilaste jaoks poleks see kindlasti hea lahendus, kui iga aasta on neil uus õpetaja. Minu amet kestab kahe perioodi kaupa ehk täpselt nii kaua, kuni õpetaja Tokko saab Narvas oma asjad tehtud Narvas ja tagasi tuleb. Ma olen selline juhuslik mugav asetäitja, kes sobib sellele tööpositsioonile, vähemalt siiani, küllaltki adekvaatselt.

Mis on teie lemmik bioloogia teema, mida õpetada?

Mulle meeldib rääkida pigem looduslähedamadest teemadest. Nende teemade puhul on õpilasel võimalik kasutada varasemaid teadmisi ja neid ka tunnis kaasata. Õpilasi tihti hirmutavad ära teemad, mis pole väga käega katsutavad, näiteks seoses molekulidega. Õpilased eelistaksid rääkida pigem loomadest, nagu delfiinid, kuna nad on palju vahvamad kui rakkudega seotud teemad.

Mis on alustava õpetajana raske olnud?

Vaimselt on raskusi valmistanud koju jõudes ennast koolikeskkonnast välja lülitamine. Õpetajaks olemine nõuab südame kõvaks tegemist. Näiteks kui õpilane kirjutab öösel, siis mitte talle vastata kohe ja oodata hommikuni on raske. Kõige raskem on siiski olnud leida tasakaal hea ja kurja õpetaja vahel. Ma pole suutnud leida veel seda dünaamikat, mis tagaks alati ühtlase ja stabiilse tunnikorra. Olen märganud, et tihtilugu õpilased kasutavad mu positiivsust ära. Ja sellega nad lubavad endale natukene rohkem tunnis kui peaks, kuigi selle asemel võiks tunni aega efektiivsemalt kasutada. Ehk justnimelt enesekehtestamine on olnud minu kui alustava õpetaja jaoks kõige raskem.

Kui te poleks läinud edasi õppima bioloogiat, siis mida muud oleksite õppinud?

Mulle pole kunagi sellised küsimused meeldinud, kui nüüd aus olla. Juba põhikoolis ei meeldinud mulle karjäärivalikuga seotud küsimused. Aga ilmselt tegeleks ma ikka millegagi, mis on looduslähedane. Teadusmaailm mind väga ei tõmba. Õpetajaks sain ma just teiste

inimeste soovitusel. Mulle öeldi, et ma meenutan neile õpetajat. Ja nii ma läksingi õpetajakursusele ning läbisin selle edukalt.

Õpetajate päeva kuldvillakus mainiti teid seoses nahkhiirtega. Mis see lugu on?

Tõesti. Mind on hammustanud nahkhiir kaks korda kahe suve jooksul. Magasin rahulikku und, kui ärkasin üles kohutava lärmi peale. Algselt arvasin, et see võiks olla suitsualarm. Nii et unise peaga hakkasin otsima hääle tekke põhjust. Aga ma ei saanud hästi aru, mis toimub, kuna hääli liikus mu toas ringi ja oli pime. Lõpuks tuli välja, et see oli

“**Minu jaoks on bioloogiaõpetaja amet tulevikku investeerimise plaan, seda just mõeldes Eesti pensionipoliitika peale.**”

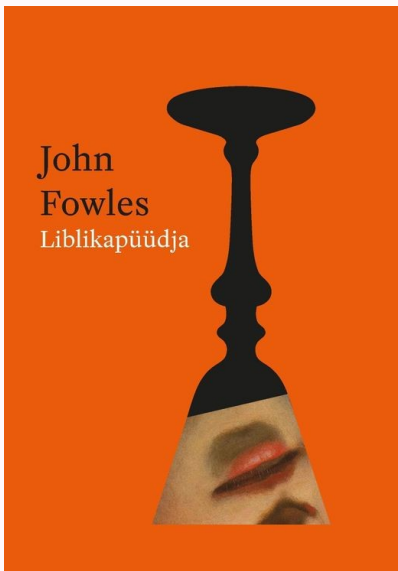
hoopis hädakisa. Mu kass oli kinni püüdnud ühe õnnetu nahkhiire. Kassil oli võimalus öösel rõdul aega veeta ja ta otsustas seda sisustada sellega, et proovis kinni püüda ringi lendavaid loomi. Muidu küll nahkhiired teevad ultraheli, mida inimesed ei kuule, aga kui häda on käes, siis nad ikkagi teevad korralikku lärmi. Kui nahkhiirt päästma asusin, siis ta hammustas mind peale seda, kui ta oli vabaks pääsenud. Nad ei saanud aru, et ma tahtsin neile head ja mitte neid rünnata.

Mis on teie lemmik mälestus koolist õpilasena ja nüüd õpetajana?

Üks mu lemmik moment oli see, kui ma tundsin ennast väga võimeka ja ägeda noorena. Meil oli bioloogi tund ja peale seda tundi õnnestus mul klassiõele selgitada, kuidas Mendeli seaduste rakendumine päriselt toimub. Ta oli väga hädas sellega, aga ma suutsin talle selle vahetunnis ära seletada. See rõõm, mis selle neiu silmist paistis - ta tundis ennast kui maailma valitseja just tänu sellele, et ta lõpuks sai sellest teemast aru. Aga praegu on minu jaoks olnud tore kogemus, kui õpilased jäta-
vad selliseid vaimukaid kommentaare enda töödele. See pakub kontrolltoid parandades mõnusat vaheldust näha mõnda lillekest paberil või “ära mulle kolme pane”. See aitab mul positiivset joont hoida.

Milline oli teie bioloogiaõpetaja?

Mul oli mitu bioloogiaõpetajat. Aga mu kõige lemmikum oli põhikooli bioloogiaõpetaja. Ta oli tõeline multitalent. Ta andis nii bioloogiat, füüsikat, tööõpetust, arvutiõpetust ja võib-olla midagi veel. Ta oli mees, kes oskas igat asja teha ja seda ka mõistetavalt edasi anda.

„Inimesed ei reeda end mitte sellega, mida nad räägivad, vaid sellega, kuidas nad seda ütlevad.”

— „Liblikapüüdja”, 1963

Milliga te vabal ajal tegelete?

Alustava õpetajana on vaba ajaga selline lugu, et seda kas on või ei ole. Ma tahan oma tööd alati paremaks teha ja tundideks paremini ette valmistada. Aga kui aega sellest üle jääb, siis mängin ragbit ja malet. Ja kui veel on mahti ette võtta üks pikem bussi- või rongisõit, siis on alati raamat ka kaasas.

Soovitage lugejatele midagi!

Soovitsin lugeda John Fowlesi teost „Liblikapüüdja”. See raamat pole väga paks, aga on väga põnev psühholoogiline lugemine. Aga muidu soovitan püsida alati positiivne! See on see kõige tähtsam asi.

Tartu 2024 Extended liikmekogemus

Keiri Rebane

Tartu 2024 Extended on Tartu ja Lõuna-Eesti 14-19-aastastele noortele suunatud arenguprogramm, kus jagatakse teadmisi, kuidas projekte koostada, meeskonda kokku panna, sündmust planeerida ja ellu viia.

Tartu on olnud käesoleval aastal kultuuripealinn koos Bodo ja Bad Ischliga. Sellega seoses on loodud noortele programm Tartu 2024 Extended ning kuna esimene aasta saadi noortelt head tagasisidet, on nüüdseks programmi läbinud juba kolm lendu. Esimene lend oli aastal 2022, teine lend 2022/2023 ja kolmas 2023/2024.

sid ka Tartu 2024 kontorist väljaspool. Näiteks kõige meeldejäävamad olid Grete motellis õõbimisega kohtumine. Iga missiooni ajal oli uus teema, millest meile räägiti, näiteks sotsiaalmeedia, turundus, tehniline produktsioon. Selle programmi kaudu olen saanud kindlasti juurde uusi tutvusi ning vajalikke kogemusi eluks.

Praeguse info kohaselt peaks tulema ka uuel aastal uus programm seekord lihtsalt Extended nime all. Soovitan kandideerida, kui huvi on oma teadmisi kultuurimaastikul juurde saada.

Mina olen kolmanda lennu liige ning selles lennus oli 26 tegusat noort. Programmi vältel toimus 6 põnevat missiooni, kus jagati kogemusi, nippe ning õpetati, kuidas üldse korraldada hea ning edukas üritus. Iga liikme kohustus oli korraldada programmi jooksul vähemalt üks enda loodud üritus ning aidata korraldada üht suuremat üritust.

Esimestel missioonidel tegime ajurünnaku, et selgusele jõuda plaanides ja leida inimesed, kellega me soovime koostööd teha ning mis eesmärgiga üritused tulevad. Mulle endale väga meeldisid kohtumiste valmistused, sest alati oli väga mõnus vibe ning mõned kohtumised toimu-

Juubel sai peetud!

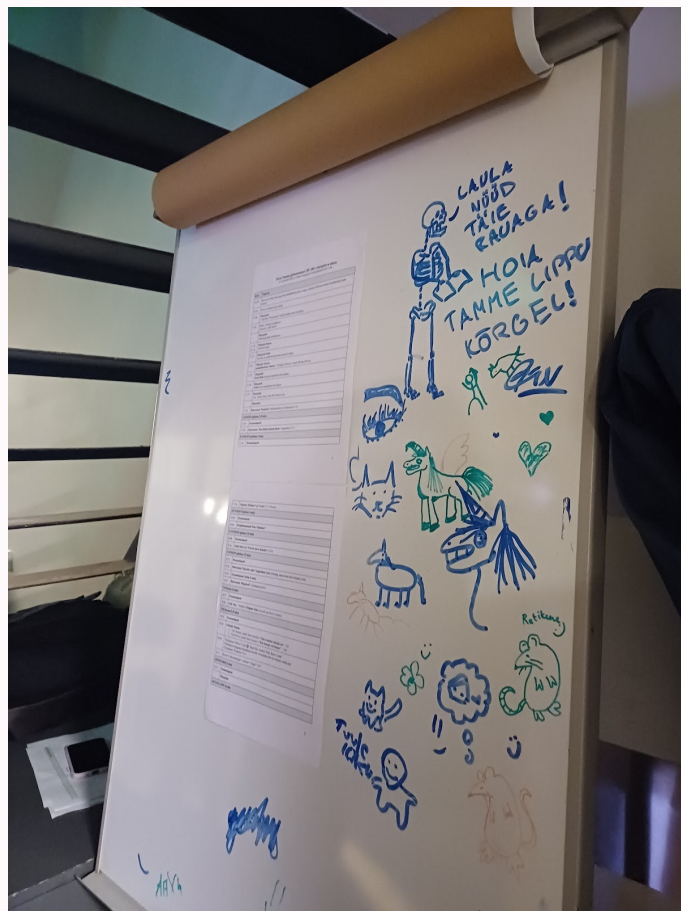
Eleonor Laas, Agnes Kuura

22. novembril toimus Vanemuise kontserdimajas Tamme Gümnaasiumi 105. aastapäevale pühendatud kontsertaktus, mille raames esinesid mitmed koosseisud meie koolist, näiteks kooli segakoor, rahvatantsu neidude- ning segarühm, keelpilliansambel, puhkpilliorkester, draamakursuse näitetrupp ning mitmed solistid. Samuti oli esinejate hulgas vilistlaskoor, vilistlaste rahvatantsu segarühm ja õpilased Tamme koolist.

Kontsertaktuse raames toimusid mitmed proovipäevad koolis ning kontserdimajas. Laval sai harjutada iga koosseis. Lava taga juhtus nii mõndagi, näiteks suur kast täis komme, et ikka energiat jaguks, oli enamjaolt tühi peale esimest läbimängu. Paksud talvejoped haarasid enda alla lavatagused esinejate puhkeruumid, kuid ruumi oli jäetud veel meelelahutusele. Nimelt maandasid õpilased lavanärvi pokkerimänguga, loodetavasti ei läinud mängupanusteks kalapäeva pelmeenide raha.

Tehtud töö ja nähtud vaev tasus ära, sest kooli uhke juubeliaktus liigutas kõiki nii saalis kui laval olijaid. Suur sündmus andis õpilastele võimaluse nautida üksteise seltskonda väljaspool koolikeskkonda ning koolitunde. Sellisel suurel lava esinemine täitis kindlasti õpilaste ning õpetajate kogemustepagasit ning ette tulnud takistused ja arusaamatused leidsid lahenduse enne aktuse algust.

Õpetaja Heily Soosaar pani eelmise õppeaasta lõpus kokku näitetrupi kultuurihimulistest õpilastest, et lavastada juubeliaktuse erinevate esituste vahele sketše, mis seoksid aktuse üheks tervikuks. Aktuse tekstide autor ja dramatiseerija oli Joosep Lõhmus, kes on meie kooli 76. lennu vilistlane ja EMTA II kursuse tudeng. Pidev töö tekstide ning üldise ülesehituse kallal algas juba aasta alguses ja mustand valmis aprillis. Esimesed proovid õpilastega toimusid juba augustis, koos sai välja mõeldud lavaline liikumine ning jagatud osad. Õpilastel oli endal suur roll lõpptulemuse kujunemisel. Eelmisel õppeaastal anti osadele õpilastele ülesandeks vastata küsimustele, milline on minu elu kümne aasta pärast, milline on Eesti kümne aasta pärast ning milline on maailm kümne aasta pärast. Saadud vastuste põhjal loodi kontsertaktuse tekstid.

Peale aktust oli vilistlastel võimalus muljetada ja jalga keerutada koolimajas, õhtu esinejateks olid orkester Tamme, Anne Veski, ansambel The Swingers ning DJ Vahur Kollom. Muusikat mängiti varajaste hommikutundideni, tehnikud lõpetasid lavatehnika pakkimise alles hommikul kell 7. Koolimaja ruumid olid jaotatud lõpetamise aastate järgi, nii et ühe lennu õpilastel oli võimalik taas kokku saada ja vanu kooliaegu meelde tuletada.

Agnes

Tammes avanevad uksed uutele kogemustele ja taaskord andis koolielu mulle võimaluse lüüa kaasa ja saada osa millestki, mida jään liigutatult meenutama.

Peamist rolli mängisid selles kogemuses need inimesed, kellega selle seikluse ette võtsin. Need proovid, mis meid esinemiseni viisid, poleks olnud sugugi nii lõbusad, kui nad olid, kui poleks olnud nii toredaid inimesi, kellega koos neid läbi teha.

Minu jaoks oli see suurepärase kogemus astuda välja oma mugavustsoonist ja teha midagi teistsugust. Kui kõik stseenid tehtud said, siis paistsid publikust vastu rõõmsad tuttavad näod ja jõudis kohale, et sellised ettevõtmised, mis alguses tunduvad küll veidi hirmutavad, on ikkagi seda kõike väärt. Kord istun ju minagi juubeliaktusel publikus ja mõtlen sellele, kuidas ise oma kooliajal laval olin.

Eleonor

Mul on hea meel, et mul oli võimalik sellest ettevõtmisest osa võtta. Vaadates seda, kuidas vilistlased kokku tulid, laulsid ning tantsisid, mõistsin, et Tammet saab pidada minu teiseks koduks.

Kool on rohkemat kui lihtsalt haridusasutus, lisaks teadmiste arenen siin inimesena. Tean, et paljud meist ei taha tunnista, kui palju rohkemat kool meile lisaks haridusele pakub.

Kõik äpardused ja õnnestumised kooliürituste korraldamistel, kentsakad juhtumid tundides või kiired lahendused probleemidele valmistavad meid ette tulevikuks. Jah, peab tunnustama, et kool on üks suur stressi põhjustaja ja uued kontrolltööd lendavad kiiremini peale kui kunagi varem, aga siiski teeb kogu koolipere hariduse omandamise lihtsamaks ning iga takistust on võimalik ületada koos.

Aina rohkem noori käib tipptegijate töövarjuks

Keiri Rebane

Töövarjutamine kogub aina rohkem populaarsust nii gümnaasiumi-, aga ka põhikooliõpilaste seas. JA Alumni korraldab igal aastal Töövarjupäeva Krooni konkursi, mille kaudu on noortel võimalik kandideerida üheks päevaks tipptegijate töövarjuks. Igal aastal on erinevad varjutatavad ning kogemus on ülilae! Loomulikult on alati suur tõenäosus saada töövarjuks ka ise otse inimesele kirjutades.

Sellel aastal toimus ametlik töövarjupäev 21. novembril. Mina käisin sel aastal JA Alumni kaudu töövarjuks Äripäeva peatoimetajale Meelis Mandelile. See oli kindlasti üks lähedamaid kogemusi, mida olen varjutamisega saanud, ning sain väga palju uusi teadmisi ajakirjandusemaastikul. Sain osaleda koosolekutel, suhelda ajakirjanikega ning kuulda lugusid, kuidas nemad on sattunud just sellele erialale, teadmisi investeerimisest Investor Toomaselt ning anda TV3-le ka intervjuu. Sain kinnitust väitele, et mõned suurepärase ajakirjanikud ei olegi ajakirjandusharidusega. Loeb hoopis inimese silmaring ja hea kirjutamisvõime. Seiklesin ka Äripäeva toimetuses ning nägin erinevaid ruume ja kuidas päriselt ajakirjanikud oma tööd teevad.

Meelis Mandel rääkis, et paar aastat tagasi käidi ta töövarjuks ka sellepärast, et koolist ära saada. Nüüd viimased aastad on ta näinud päriselt noori, kes on ajakirjandusest huvituvad ning näinud neis potentsiaali tulevikus sellel alal töötada. Töövarjutamine aitab kindlasti tulevikus erialavalikutel ning just sellepärast peaks valima valdkonna, mis huvi pakub, mitte lihtsalt koolist ära saamiseks.

21. novembri hommikul pidin ma suunduma Tallinnasse, aga juhatus nii, et jäin hoopis bussist maha ja mõtlesin, mida ma teen. Päeva lõpus olin tänulik, et ikkagi läksin järgmise bussiga, sest see päev oli kindlasti väärt Tallinnasse minekut!

Sessioon surmaga

Anni Ambos

“S”a oleksid täna surnud, kui inimesed ei oleks sellised debiilikud.”

Kuigi loomulik surm ei olnud selles maailmas enam päris, siis mustas ürbis kohvi juov kuju minu vastas tugitoolis kohe kindlasti oli. Vahtisin üksisilmi Vikatimeest, kes jala üle põlve tõstis.

“On teil midagi selle vastu, kui ma natuke jutustan?” Kapuuts va- jus täielikult külalise pealuu ette. “Te olete ju psühhiaater?”

Noogutasin ning asetasin oma tassi tagasi lauale. Kui ma praegu lonksu võtaksin, ei suudaks ma seda alla neelata. Vikatimees rüüpas aga rahulikult oma jooki. Kuhu see kadus, ma parem ette ei kujuta- nud.

“Väga tore. Tervelt viimase neljakümne viie aasta jooksul ei ole ma leidnud ühtegi inimest, kes oleks nõus Surma probleeme kuulama.”

“Laske siis käia,” pomisesin, nõjatudes toolil võimalikult kaugele.

“Vaadake,” alustas Vikatimees, “see on minu poolest ju kohutav reetmine. Aastasadu olete teie, tillukesed ahvid, mind kartnud ja austanud, minust legende, filme, laule, traditsioone teinud, minu jaoks ohverdanud ning minuga kui ülema jõuga leppinud. Mina olen Lõpp. Minust ei saada ühe uitmõtte jõul jagu.”

Vikatimees tõi kuuldavale heli, mis meenutas nuuksatust. Lükkasin harjumuspärase liigutusega roosa taskurätikarbi üle laua, kuid mõistsin siis, et mu külalisel pole nina. Sellegipoolest võttis Surm ühe taskuräti, mille ta kondises peos väikeseks kuuliks rullis ja ham- maste taha toppis.

“Aitäh söögipoolise eest,” teatas Vikatimees õnnelikult taskurätti matsutades, “igatahes, see on tekitanud mulle hirmu hülgamise ees. Kujutage ette, mis tunne teil oleks, kui ühel päeval terve inim- kond teid maha jätaks ja põlgama hakkaks!”

“Mhmmh,” ühmasin automaatselt. “Kelle hülgamise ees te kõige suuremat hirmu tunnete?”

Võtsin viimaks lonksu oma jahtunud kohvist, arvates, et nüüd on olukord stabiilne.

“Häälte,” vastas Surm tõsiselt ja ma sülitasin kohvi välja. Kas see on hea koht, et märkmeid tegema hakata?

Asetasin tassi lauale tagasi, proovides tähelepandamatult sirutada märkmiku poole. “Vabandust.”

“Pole midagi. Õnneks oli see ainult kohv, mitte hape.”

“Te siis kuulete häält?” küsisin. Silmanurgast märkas, et lilled Surma selja taga vaasis olid närtsima hakanud.

Vikatimees laiutas käsi. “Loomulikult ma kuulen häält. Ma pole sada protsenti kindel, aga ma usun, et need on surnud inimesed, kes põrgus möllavad. Kas te teadsite, et taevas on täiesti tühi?”

Isegi Jeesus sõi kogemata viimsel söömaajal ühe maasika ära.”

“Ja te kardate, et nad jäätavad teid maha?” pärisin uskumatult.

“Jah.” Surm lükkas vaba käega kapuutsi peast ning esimest korda tema külaskäigu jooksul nägin läikivvalget kolpa ja tühjades silma- koobastes helendavaid oranže tulukesi. “Eile õhtul jäi paariks minutiks siin kupli all kuidagi väga vaikseks. Eelmisel nädalal karjus Beethoven, et ma olen üks igavene sitaratas ja et inimkonnal on minuta parem.”

Andsin märkmete tegemisega alla.

“„Ega teil midagi veel juua pole?” päris skelett, “näiteks Coca-Colat? See on parem kui tõeline torusiil.””

“Need häälled?” Võtsin üles teema, mis ka eluaegset skisofreenikut oleks võinud murelikuks teha. “Kaua te neid kuulnud olete?”

“Täpselt sellest hetkest peale, kui avastati minuvastane vakt- siin.” Surm võttis veel ühe taskurätiku. “Teie lõpetasite minusse uskumise, aga keegi peab seda tegema. Mul on selline tunne, nagu oleks Hades või Anubis või Hel põrgusse avatud mikrofoni paigaldanud. Tavaliselt röögivad pigem tuntud inimesed minu kallisi peakolus, peale surma positsiooni ju ei vahetata. Paaril kor- ral on keegi täiesti tundmatu samuti rääkinud, vat seal tulevad kõige suuremad sõimuvalingud. Rikub hea päeva ära, nii et jook- seks kas või ise auto ette.”

Surm tõmbas hinge. Tema jutust eeldasin, et mainitud teispoolsu- se jumalused on Vikatimehe abilised.

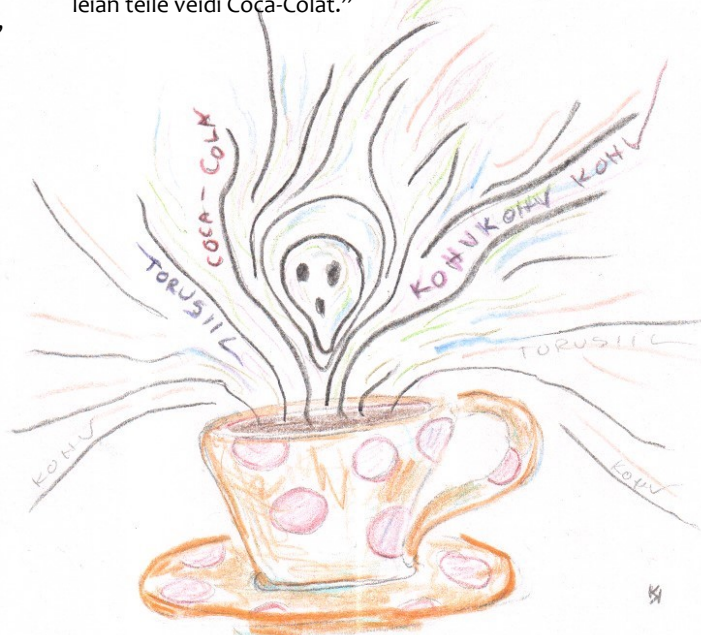
Minu külaline lehvitas õhus tühja kohvitassi.

“Ega teil midagi veel juua pole?” päris skelett, “näiteks Coca- Colat? See on parem kui tõeline torusiil.”

“Kahjuks ei ole,” vastasin, lootes, et ma sellega kõrgemat jõudu ei pahanda. Surm kehitas õlgu.

“No pole midagi. Teate, mis Michael Jackson mulle ükspäev ütles? Et kui ta oleks veidi hiljem sussid püsti visanud, poleks vaktsiini leiutatud ja ma oleksin ikka veel päris. Ta süüdistas mind minu oma häda ees!” Vikatimees toetas pea kurvalt käeluudele. “Ma ei tea, kelle abiga MJ sellise ahela konstrueeris, aga mul on seal all kõik tarkpead koos ning teeivad igasugu vigurit.”

Mul hakkas Surmast tõeliselt kahju. “Ma lähen vaatan, äkki ma leian teile veidi Coca-Colat.”

pildi autor: Katre Kikas

Vanaema kõrvitsapannkoogid

Anu Rõigas

Peatselt on pühad käes. Jõulud on parim aeg, mil oma lähedastega aega veeta ja ka meenutada neid, kes meie seast on lahkunud.

Otsustasin jagada teiega mõnusat ja lihtsat retsepti, mis annab kindlasti jõulutunde. Minu vanaema kasutas väga palju retsepte, mis olid käsikirjaliselt kirja pandud, kuna sellel ajal oli vähe põnevate retseptidega kokaraamatuid. Inimesed jagasid omavahel retsepte, nii sattusid minu vanaema kätte mitmed retseptid kõrvitsast, näiteks kõrvitsamoos.

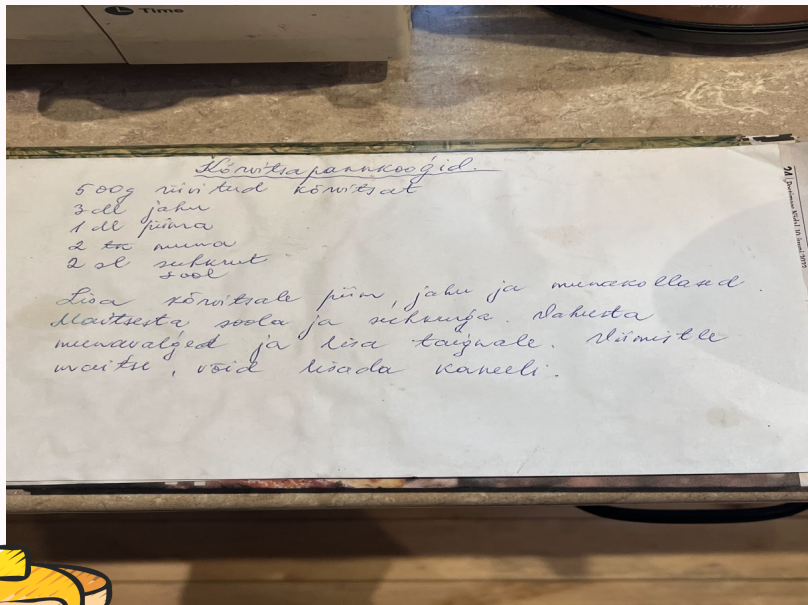
Siinne retsept on algselt minu vanaema poolt kirja pandud – kõrvitsapannkoogid. Need sobivad ideaalselt nii jõululauale kui ka pühapäevaseks hommikusöögiks või kui tuleb pannkookide isu kas või keskööl.

Kõrvitsapannkoogid:

500 g riivitud kõrvitsat (või kõrvitsapüreed)
3 dl jahu
1 dl piima (sobivad ka taimsed piimad)
2 muna
2 sl suhkrut
kaneel (soovi korral)
näpuotsaga soola

Sega kõrvits, piim, jahu ja munakollased. Maitsesta soola ja suhkruga. Vahusta eraldi munavalged ja lisa taignale. Viimistle maitse, võid lisada kaneeli. Prae vähese õliga paraja suurusega pannkoogid.

Jõulumälestused: nostalgia, lootus ja maagia

Matvei Balõtšev

Jõulud suudavad inimesi kokku tuua, olgu nad kasvõi maailma teises otsas. Jõulud toovad meid üksteisele lähemale ja tuletavad meelde, et tõeline ime peitub milleski lihtsas ja koduses, kui hetk tundub kui võluv *deja vu*. Olen küsinud meie õpilastelt ja õpetajatelt toredaid jõulumälestusi. Siin on mõned südamlikud lood, mida minuga jagati.

Magda Leena Barkalaja 11.KU: Minu tore jõulumälestus on see, et kui mina ja minu õde olime veel väikesed, siis meie vanemad alati koputasid esiuksesse ning kui ukse lahti tegime, oli kingikott ukse ees, nagu oleks jõuluvana käinud. Me jäime seda iga kord uskuma.

Janeli Orason 11.TE: Meie peres on jõulud alati väga tähtsad olnud, sest minu vanavanaema on sündinud jõululaupäeval ning veetsime nooremana jõulud Haanjamaal. Sõitsime juba päev enne jõululaupäeva kohale ja sättisime end paika, et paar ööd seal veeta. Haanjas on alati rohkem lund kui mujal. Mõnikord jõudsime teha ka endale lumeonni maja ette või ehitada inimsuuruse lumememme. Jõululaupäeva hommikul läksime vanaisaga metsa kuuske tooma. Tee peal raputasime alati puid, et lumedušši nautida. Kui tagasi jõudsime, ehtisime kõik koos kuuse ära. Pärast seda pakkisime end kõik autode peale ning sõitsime surnuaiale küünlaid süütama. Mõnikord oli ilm väga

tuisune, aga alati on surnuaial ilus tulesid vaadelda.

Tagasi jõudes sõime, käisime saunas ning pärast seda oli aeg kinkideks. Enamasti tõi jõuluvana kingid ukse taha ning lasi kella. Hiljem olen teada saanud, et vanaisa monteeris alati uksekella jõuluõhtuks ümber, et seda teiselt korruselt vajutada saaks!

Johanna Meus 12.LO: Minu pere leiab iga aasta jõululaupäeval aja koos maal kokku saada, teha pidulik õhtusöök ja lunastada kingitusi. Meie kingijagaja päkapikuks on alati minu tädi, kunagi oli tal isegi 2-meetrine päkapikumüts! Nii see õhtu möödubki: soojas kamina ääres lähedastega, jõuluprogramm televiisorist käimas, kinke lunastades ja isetehtud jõulupraadi süües.

Richard Järvis 11.IT: Mäletan väga hästi jõule, kui olin 5-6-aastane ning just sain jõuludeks hiiglasliku Lego laevakomplekti, mida ehtasin terve hommiku ja mängisin sellega terve päev.

Õpetaja Piibe Leiger: Lapsepõlvest mäletan jõuluoostust - nendes pühades oli rõõmu ja salapära. Nõukogude võimu esindajad aga olid teisiti otsustanud. Esimese klassi õpilaisena kuulsin õpetajalt, et mingit jõuluvana ei tasu oodata, jõulupühade tähistamine on väga vale tegu ja et hoopis näärivana liigub ringi ja meil on ainult näärivahad. Kui sellest kodus isale rääkis, sain temalt selget kin-

nitust, et oleme oma pühadetähistamisega siiski olnud õigel teel ja et näärivana pole mingi usaldusväärne tegelane. Sain selle näärivana peale siis üpris pahaseks - mis ta segab jõulutaadi tegemisi! Tundsin, et pean oma tunded ja mõtted kuhugi kirja panema ja nii sündis minu elu esimene luuletus, kust võis lugeda süüdistusi näärivanale ja rohket kiitust jõuluvanale.

Õpetaja Agnes Vask: Minu kooril on tore traditsioon käia enne jõule kooriõde juures piparkoogitainast ja piparkoogimaja tegemas. Kooriõde on veskiemand, taigna jahu on tema omas veskis jahvatatud. Piparkoogimaja ehitamine on alati väga emotsioonide rohke. Suures kambas tegutsedes tulevad seinad vildakad ja mina jään alati süüdi, et ma füüsilikuna nende tööle kvaliteedikontrolli ei mõista teha.

Minul on samuti toredaid jõulumälestusi, näiteks iga-aastane traditsioon, kui koguneme perega, et valmistada käsitsi tehtud pelmeene samal ajal meenutades erinevaid hetki sellest, mis oli toimunud mõnduval aastal või lihtsalt tuletades meelde erinevaid rõõme, mida oleme kogunud. Sellistel jõuluõhtutel kipun alati mõtisklema, kuidas lootus, rõõm ja turvalisus kandub edasi ühises pidustuses. Pole saladus, et jõuludes on midagi maagilist, erilist, mis paneb ikka ja jälle uskuma, et soovid lähevad täide ja juhtuvad imed.

Õpilased tööl Lottemaal

Autor Anni Ambos, assistent Helle-Mari Märtsen

Andrus Kivirähi Lotte-lugusid ja nende ainel tehtud Lottemaa teemaparki teavad kindlasti nii lapsed, noored kui ka täiskasvanud. Lottemaal tuuakse ellu raamatutest pärit asukohad ning tegelased. Kuidas siis on mängida mõnda tuntud tegelaskuju ning tegeleda töökohal lastega? Vastavad õpilased Karl Arkadi Kõvask (10KU) ja Janette-Liis Pikas (12KU).

“**Eelmine roll ei läinud nii sujuvalt, sest 16-aastaselt on veidi raske penskarit mängida, ma olin hüljes Leo.**”

Kuidas jõudsite Lottemaal töötamiseni ning mis kanalitest infot leidsite?

J: Mina käisin Lottemaal kunagi väiksena vanaema ja vanaisaga ja mulle väga meeldis. Esimene teatrilavastus, mida ma üldse nägin, oli Vanemuises “Detektiiv Lotte” ning seetõttu käisime ka Lottemaal. Olin siis umbes kümme ja mõtlesin, et tahaksin ka kunagi siin olla. Tegelesin teatriga paar aastat ning kui sain piisavalt vanaks, nägin casting’u kuulutust Facebookis. Kandideerisin, aga esimesel korral ei õnnestunud. Käisin seejärel suvel paar korda külas, valmistusin ja sain teisel korral sisse.

K: Minul on selline lugu, et juba väiksena tundus Lottemaa mulle väga huvitav ja tore, aga kunagi ei tulnud mõtet, et tööle minna. Siis aga läksid mõlemad mu õed sinna tööle. Ootasid aastaid ning nägin ka piisavalt suurena kuulutust, et toimub casting, pidin loomulikult kohale minema ja vedas.

Kas casting’ul on vanusepiirang?

K: Jaa.

J: Kunagi alguses olid ainult täiskasvanud näitlejad, hiljem 18+, siis 16+ ja praegu võetakse ka 14-aastaseid.

Kas kandideerimiseks peab olema näitlemise taust?

J: Ei, ei pea. See pole oluline.

K: Peaks olema suhtlemisoskus ja vali selge hääl. Peamine on, et oskad inimestega ühendust luua.

Mis teie viimatised tegelaskujud on olnud?

K: Mina olin viimati jänes Mihkel, doktor Ave abikaasa, ja see roll sobis hästi, isegi ülemus kiitis. Eelmine roll ei läinud nii sujuvalt, sest 16-aastaselt on veidi raske penskarit mängida, ma olin hüljes Leo. Aga olla noor, armunud ja äsja abiellunud jänes, see tundus palju sobivam.

J: Esimesel suvel olin Lotte ja Roosi ema Anna, peale seda Alberti ema Sofi. Aga olen paaril korral asendades pidanud mängima ka sealaps Iitit.

Kui tihti tegelaskujud vahetuvad?

J: Tavaliselt on märtsis casting. Need, kes on varem Lottemaal töötanud, võivad küsida mingit rolli, kuid seda ei pruugi saada. Ja terveks suveks saab ühe tegelase. Talvel jõulumaal võib roll muutuda, aga ka jääda samaks. Ning järgmisel suvel jälle midagi uut.

Kellele soovitate casting’ust osa võtta?

J ja K: Kõigile.

Kuidas kandideerimine täpsemalt välja näeb?

K: Jagatakse väiksematesse gruppidesse ja see on hea, sest siis saad juba publiku ees esineda. Ja närvi loomulikult võid minna, sellega arvestatakse.

J: Kõigepealt palutakse enesetuvustust ja kohapeal rühmades teete mingi väikese esinemise.

Kas töö tasub gümnaasiumiõpilasele raha poolest ära?

J: Noo, taskuraha on tore, aga kui käid kaugemalt, siis kulub raha transpordile ja toidule. Kui käia, siis pigem inimeste ja kogemuse ja elamuse pärast.

Milline on eluolu suvel, kuidas on päevas söömisvõimalused?

J: Me elame seal justkui maleva- või laagri-elu, väljastpoolt Pärnut inimesed ööbivad kämpingutes ja ühes majas on baas. Seal on erinevad riietusruumid, ühisköök, WC-d

ja kaks elutuba. Ööbimine ja pesemine on tasuta, riiete pesemine samuti. Hommiku- ning õhtusöögiga peab tegelema ise, lõuna on Lottemaa poolt toitlustajalt suhteliselt normaalse hinnaga. Valik on ka hea. Lõunapausid on tööpäeva sisse arvestatud pool tundi.

Missugused on töötunnid?

K: Pappi saad siis, kui värvavad avatakse kuni sulgemiseni.

J: Graafikud teeme ise. Näiteks suvel on korraga tööl umbes viis Lottet ja nemad omavahel jagavad ära, mitu päeva keegi järjest tahab olla. Lotte on ainus tegelane, kes päevas vahetub. Teistel on suvel kaheksa tundi päevas, kümnest kuueni.

Kas te oleksite südames ka tahtnud Lotted olla?

J: Kas sa oleks tahtnud olla Lotte, Arkadi?

K: -naerab-

J: Ei, tegelikult suuremate rollide koha pealt on kõik kõigi ees võrdsed, meil on näiteks 21-aastane Lotte, aga on ka noori. Või näiteks üks töötajatest on seal kümme aastat olnud, aga mängib platsil kõige nooremat. Mina näiteks väiksena ei unistanud, et tahaksin Lotte olla.

Kuidas käib kolleegidega suhtlemine, nii rollis kui ka väljaspool?

J: Üldiselt tunned seal inimesi väga hästi. Isegi, kui platsilt väljas on mingid ebakõlad, siis uksest välja astudes unustad selle ära. Kui mängite koos, siis nii ongi.

K: Jah, ega ei olegi töö ajal aega isiklike

probleemidega tegeleda. On nii, et kui tööpäev läbi, siis grimmi maha, kostüüm seljast ja head ööd!

Kas grimmi teete ise?

K: Jah, aga meil on vahendid olemas. Mõnikord esimesel korral ongi, et kuidas

ma neid vurre teen ja kaaslane, kes on varem näidelnud, ütleb.

J: Mõni päev tulevad vurrud ilusad, mõni päev mitte. Värvid on juba olemas.

Kes on hullemad kliendid, kas lapsed või lapsevanemad?

J: Ei, tegelikult hulle kliente üldse ei ole. Enamasti on külastajad ikka

toredad. Ja kui on mingi keerulisem juhtum, siis pigem võtame seda huumoriga ning hiljem on lugu, mida rääkida.

K: Augusti lõpus oli üks mees, kes tõi meile kõigile (töötajatele) viinamarju. See oli lihtsalt nagu kummaline. Aga jah, me oleme õppinud olema professionaalsed ja võtame seda naljaga.

J: Lapsed võtavad Lottemaad rohkem nagu muinasjuttu. Vanemad tihti tulevad küsima näiteks, et kus te siis elate? Siis peab vastama, et ma elangi siin, ma olen ju Lotte ema! Vanemad just tahavadki nagu muinasjutust sind välja tõmmata.

K: Jah, aga sa õpid rollis olema, ei saa vastata otse küsimustele “kui vana sa oled” või “kust sa tuled”. Pead rolli järgi vastama, et ma olen abielus!

J: Jõulumaal ma olin sealaps. Esiteks väike ja teiseks siga. Ning üks ema ütles mulle, et minge pärast võtke seda alkoholiga glögi ja

seapraadi. Ning sa vaatad talle otsa, esiteks ma olen laps, ma ei joo alkoholi. Ja ma olen ju SIGA, ma ei hakka sööma SEAPRAADI!

K: Selliseid naljakaid asju ja juhtub. Aga mõnikord on halvemaid variante ka, näiteks Leiutamispäeval oli juhtum, kus lapsed tulid

lava taha kostüüme lõhkuma ning lapsevanemad filmisid. Kuid selliseid sündmusi on päriselt ka vähe.

Esiteks ma olen laps, ma ei joo alkoholi. Ja ma olen ju SIGA, ma ei hakka sööma SEAPRAADI!

Kas teil on veel mõni meeldejääv lugu?

J: Jaa, näiteks alati ikka küsid lapselt nime. Ükskord oli laps, kelle nimi oli Janette. Pidingi vastama, et “issand, see on nii ilus nimi, tõesti”. Ma ei saa talle öelda, et ma olen ka Janette! Aga mõnikord läheb sassi, näiteks kui Arkadi tuleb ja ta on hüljes Leo. Ning ma kogemata hõikan: “Arkadi!”

K: Ma ei tohi sellele reageerida siis.

J: Siis kuidagi pead selle ära siluma, et lapsed aru ei saaks.

K: Ma mäletan, et üks Lottedest kunagi rääkis: “Mul on kümme sõrme, nii et mul saab kümme sõpra kaasas olla”. Nii paljud lapsed lihtsalt tahtsid Lotte ümber olla. Ja ongi olnud mitmeid kordi, et igast sõrmest on üks laps kinni hoidnud.

Sallivuskoolitus näitab valukohti

Pärt Luukas Leinart

Elneval kuul toimus Tallinnas Rakett69 Teadusstudios Sallivuskoolitus ehk konverents, mille eesmärk on harida erinevate külalisesinejate ja töötubade abil õpilasi üle Eesti. Konverentsi korraldas Salliv Kool, mis on Eesti Õpilasesinduste Liidu allühendus. Peamine eesmärk on sallivuse suurendamine koolides, kiusamisvastase teavitustöö tegemine ja noorte teadlikkuse tõstmine kiusamise teemadel. Meie koolis on viimase statistika alusel (2022) kiusamist tundvaid õpilasi 10%, õpetajad samuti 10%. Arvatavasti on reaalsuses protsendid erinevad. Aja jooksul on kiusamine muutunud, kuid pole kindlasti kuhugi kadunud.

Kiusamisvaba Kool

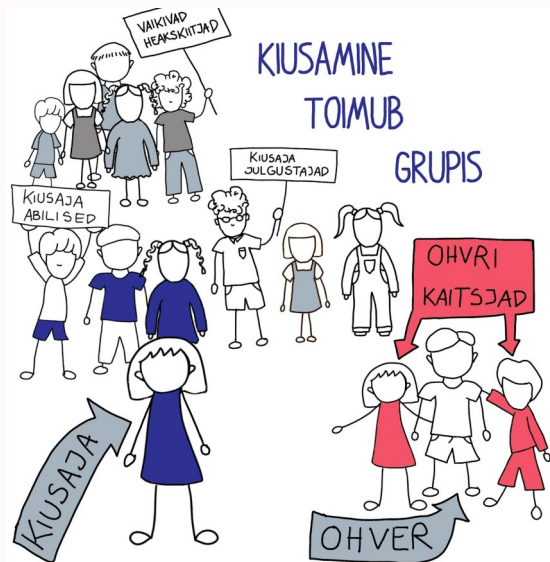
- ◆ Suureks probleemiks on õpetajatepoolne õpilaste probleemide pisendamine (nt “poisid katsuvadki omavahel jõudu”, “tüdrukud klatšivatki omavahel”, “minu ajal oli see normaalne”), eriti kui õpetaja võrdleb õpilast teistega (“aga teised saavad hakkama” või “teistel sama probleemi pole”).
- ◆ Õpetajate kiusamine õpilaste poolt on igal pool tõusutrendis. Eriti suur on probleem põhikoolides, kus probleemsete õpilastega jäädakse hätta. Hetkel käib töö, et õpetajaid kaitsta ja toetada.
- ◆ Koolid peidavad kiusamist ja/või ei tegele sellega. Ei tehta/avalikustata koolis kiusamise statistikat. Valitseb “kiusamisest rääkimine suurendab kiusamist” mentaliteet.
- ◆ Õpetajad kiusavad õpilasi: see paneb õpilase väga abitusse seis, tihti jääbki saladuseks. Kool ei pruugi tõsiselt võtta.
- ◆ Sotsiaalmeedia kui kiusamise allikas: kiusamine tuleb sinuga igale poole kaasa. Peale lihtsalt sõnumi teel kiusamise on probleemiks ka halvustavate piltide/videote jagamine. Kahjuks levib ka palju alastipilte. Koolid ei teavita alati veebipolitseid.
- ◆ Ei osata vahet teha kiusamisel ja mitte kiusamisel (loe lisa Kiusamisvaba Kooli kodulehelt).

Peaasi

- ◆ Noored ei julge vanematele oma probleemidest rääkida, valetakse või räägitakse väga pinnapealselt. Kardetakse vanematepoolset kriitikat ja pettumust, samuti ei pruugi vanemad noorte probleeme mõista ja ei võta tõsiselt. Vanemad ei oska noort toetada piisavalt või talle tuge otsida. Ka õpetajatele kardetakse rääkida.
- ◆ Noored toetavad väga palju teineteist, kuid ei oska alati seda teha ohutult (ennast hoides) ja see ei asenda reaalselt kliinilist abi.
- ◆ Unetunnid on languses - 7 tundi ja alla selle pole piisav. Üldine vaimse heaolu langus.

“**Kui keegi ütleb sulle, et sa haavasid teda, ei ole sinu otsustada, kas sa seda tegid.**
-Louis C.K

Rohkem infot kiusamisest saab Kiusamisvaba Kooli või Peaasi leheküljelt. Mure korral pöördu usaldusväärse täiskasvanu poole või Lasteabi telefonil **116 111** (ei pea helistamiseks alaealine olema, abi pakutakse sarnaselt alaealistele ka noortele täiskasvanutele).

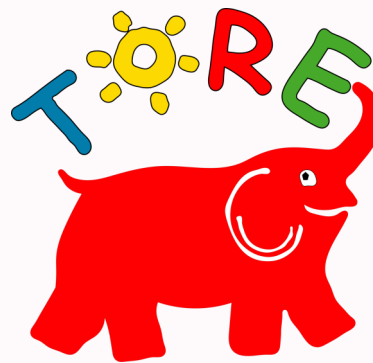
Kiusamisvaba kool. Kiusamine toimub grupis, erinevad rollid kiusamises

TORE ehk MTÜ Noorteühing Tugiõpilaste Oma Ring Eestis

- ◆ Ei ole spetsiaalselt tunde, mis arendaks klassisisest suhtlust, läbisaamist, koostööd või paneks õpilasi reflekteerima oma käitumise üle.
- ◆ Aina rohkem “lõhutud” klasse. Eriti põhikoolides palju klasse, mis vajavad spetsiaalset abi läbisaamisega.

Lisaks oli konverentsil külaliskõne Erika Veide, kes rääkis meie venekeelsest õppes ületulekuga seotud probleemidest ja üldiselt ühiskonna seisukohast. Peamised murekohad:

- ◆ ukraina- ja venekeelsest õppes ületulijad vajavad harjutamise võimalusi eesti keelt kõnelevate õpilastega.
- ◆ Eestlased suhtlevad pigem ise vene keeles kui eesti keeles, ei soovi kas elu raskemaks teha eesti keelt õppivale inimesele või tahavad olla kindlad, et neist aru saadakse (kuuleb vigast eesti keelt vene aktsendiga = hakkab vene keeles rääkima, vigase eesti keelega inimene ei saa harjutada ega tagasisidet).
- ◆ Kardetakse üldse sulhelda vene ja ukraina keelt rääkivate inimestega. Kardetakse abi pakkuda või parandada nende eesti keele vigu.

Loetu põhjal saab igaüks teha omaenda järeldusi, kuidas meil lood on. Konverentsi töötubades rõhutati, et igaüks tajub ja näeb asju erinevalt. Näiteks samast koolist tulnud õpilastest osad ei olnud kunagi kiusamist näinud, samas osad olid ise kiusatavad.

Mina arvan (võrreldes ka teiste koolidega), et Tamme gümnaasiumis on seis hea; me kasutame soovitatud meetmeid ning tegeleme probleemidega. Kindlasti on arendus- ja pimekohti, millega oleks vaja töötada, kuid koolikeskkond on tavaliselt ikkagi toetav, sõbralik ja väga koostöövalmis.

Peaasi (udutamistaktika)

Õpetajate ütlused

Maret Kuura

“Mul on teie kõigi aadressid olemas.”

Sirje Summel

“Seal on isegi pörsastel stardirahad ja toetused.”

Mari-Liis Jaansalu

“Selle monstrumi asemel võib kirjutada -3.”

Helle-Mari Märtson

“Mine alla ja otsi inimest, kes on eksinud.” (suunakursuse külalisest jutt)

Ülle Puusepp

“See töö on nii kerge, et ma usun, te pettute seda nähes.”

Tõnis Asson

“ÜRO ehk ühinenud rasvaste organisatsioon.”

Tamme Horoskoop

Detsember on aeg, mil kipume vaatama tagasi. Kas meie suured eesmärgid ja unistused said täidetud või unustasime need pärast jaanuari esimest nädalat? Samuti soovime mõelda oma tulevikule, luua uusi plaane ning püüelda endiselt oma unelmate poole. Oluline on mitte alla anda, sest kui usud, siis on kõik võimalik. Kes teab, äkki juhtub sinuga mõni jõuluime? Praegu on erilises soosingus Amburid, kellele parim nõuanne oleks jätta oma hirmud seljataha ja julgelt edasi astuda.

Kuulsad Amburid:

- ♥ Taylor Swift
- ♥ Eleonor Laas
- ♥ Mait Samuel
- ♥ Tina Turner
- ♥ Marko Kuura
- ♥ Britney Spears
- ♥ Eneli Liblik
- ♥ Tõnis Eelma
- ♥ Merike Reiljan

Jäär

Võimalik, et oled omadega purgis, aga sellest purgist annab välja tulla. Kusjuures kui sa avad purgi, mis on täis vihmausse, siis ainus viis neid purki tagasi saada on võtta suurem purk.

Sõnn

Ootamatult mängid detektiivi ja satud varem avastamata tõe otsa. Peidad enda mõtted allteksti ja siis oled segaduses, et miks sinust aru ei saadud. Sind tabab ootamatu sümpriis ja lõpuks vaatad tõe otsa.

Kaksikud

Täiesti uskumatu sündmusteahela tagajärjel unustad ära viiega korrutamise, aga seda ainult korraks. Mõtled, kui kaua veel, aga ära muretse, sest kõige hullem on möödas ja peagi saavad sotid selgeks.

Kaalud

Otsid nii tõde kui õigust. Sind viivad teelt kõrvale loodetuuled kiirusega kuni 12m sekundis ja vaimuvälgatused vaheajast. Positiivne uudis on see, et loodetuul, vana hea taeva luud, pühib su muremõtted minema.

Skorpion

Sa näed ühe Dostojevski romaani sündmustikku unes. See annab sulle enneolematu eelise, millega ei ole mitte midagi peale hakata. Planeediseisud annavad sulle jõudu selle uue informatsiooniga toimetulekuks.

Ambur

Tõenäosus, et leiad viikingiaegse aarde, tõuseb kahe protsendi võrra. Oled täpne nagu kaardistamiskaamera ja petujutud lähe-vad sinust suure ringiga mööda. Riided, mida plaanid järgmisel päeval selga panna, pole pesukorvis, vaid ideaalselt sinu riidekapis.

Vähk

Ära muretse üle. See, mis on sulle loodud, leiab sind ise üles. Kui küsid endalt, et mis tege ma nüüd pead ja kas oled teinud vea, siis jää endale ikka kindlaks ja lase tulevikul ennast üllatada.

Lõvi

Vihmapiisad on päikest täis nagu sinagi. Unistused täituvad, inimeste näod lõõvad särama ja majandus kasvab, sest just sina astusid tuppä. Kõrvus mängib sul tulevikumuusika ja elu ei saakski ilusam olla.

Neitsi

Pole soovitatav mõelda homset üle. Keskendu hoopis käesolevale hetkele. Meri tundub viimasel ajal nii hülgehall ja sind ründamas suur hall. Sellistel aegadel on kasulik mõelda siis, et kuskil rannaliiv ja mere ääres väike maja.

Kaljukits

Suurepärane aeg uutele seiklustele, mis aastale intriige täis lõpu annavad. Kohtud mitmete tere-tuttavatega ja veedad hubaselt aega meeldivas atmosfääris. Antud kohtumise avakorv visatakse mängu neljandal minutil.

Veevalaja

Eksid ära õhulossis ja mängid seal rakatsitega. Ammused soovid leiavad sind uuesti üles ja seekord sa neid maha ei raputa. Taevast langeb penoplasti ja sina vaatad.

Kalad

Sind ootab ees midagi erakordselt head, aga ära seda niisama ootama jää! Oma õnne nimel tuleb tegutseda! Hakka ise enda loo stsenaristiks ning kirjuta järgmised kuus hooaega ja film juba täna!

Õpetaja Karini loogikanurk

Ülesanne 1. Mõista, mõista ...

Kui mind ei oleks seal, ei oleks ka sind,
kuigi sa sageli kirud mind.
Vahel ma nutan ja kukun,
siis leotavad mu pisarad kõik läbi.
Seepärast lahkun ja lähen merele.
Mis ma olen?

Ülesanne 2. KÄSIKÕRGLASED

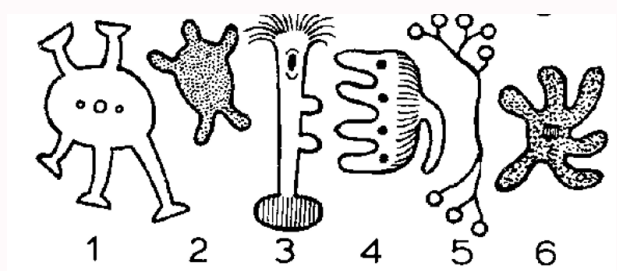
Need kõik on käsikõrglased

Siin ei ole ühtegi käsikõrglast

Missugused nendest on käsikõrglased?

Ülesanne 3.

Kolm päkapikku jälitasis ühte poissi. Vuntsidega päkapikk jooksis kiirusega 10 km/h, kiilakas kiirusega 15 km/h, vatsakas aga kiirusega 20 km/h. Poiss jooksis kiirusega 100 km/h. Olles 2 tundi jooksnud, ronis poiss kase otsa ja läks peitu. Aga päkapikud, olles jooksnud 20 tundi ilma hommiku-, lõuna- ja õhtusöögita, jäid samuti ühel ajal eri paigus seisma ja vaatasid üles. Üks päkapikk nägi kase otsas poissi, rõõmus- tas ja kutsus endaga kaasa, kaks ülejäänut aga lonkisid kurvalt koju tagasi.

1. Milline päkapikk nägi poissi kase otsas?
2. Mitu tundi poiss kase otsas istus?
3. Kui suur vahemaa lahutas kahte kurba päkapikku, kui nad seisma jäid ja üles vaatasid?

♥ Seekordseid vastuseid saab esitada kuni 26. jaanuari 2025 keskööni

♥ Kõigi vastanute vahel loositakse välja seitse 100g šokolaadi

VASTUSEID SAAD ESITADA SIIN

Eelmise loogikanurga vastused:

Ü1. 1 minut;

Ü2. ring kaalub 1 kg, ruut 2 kg, romb 3 kg ja kolmnurk 4kg;

Ü3. 1.a võti; 1.b pliiaats; 1.c kõrvad; 2. üü om nii kottpümme et sõrmõgi näe-i suuhvõ tsusada'

100g šokolaadi võitis: Liisa-Lotta Laan (11 IT)

PALJU ÕNNE VÕITJALE!

JÄRGMINE NUMBER ILMUB 02.02

- ♥ Intervjuu õpetajaga
- ♥ Koolibändid
- ♥ Minu keha, minu valik
- ♥ Kool siin, kodu kaugel
- ♥ Ja palju muud

